

Gemeente van Jezus Christus,

In een wereld verloren in schuld, wordt Gods belofte heerlijk vervuld. Mooie woorden van een mooi kerstlied. Maar zouden wij niet eerder moeten zingen: In een wereld verloren in schuld is oorlog uitgebroken? Een zenuwoorlog tussen regeringen bepaalt het nieuws van de dag. Honderdduizenden hebben zich in de hete en verlaten woestijn verzameld en wachten af wat komen gaat.

Er is nog net geen oorlog ^{uitgebroken} uitgebroken, maar wij mensen hebben alles in stelling gebracht om oorlog, moord en doodslag mogelijk te maken. We lezen in het evangelie dat de geboorte van de Messias wordt overschaduwd door de kindermoord van Bethlehem. Op diezelfde wijze wordt vrede op aarde overschaduwd door de koningen van deze tijd, die optrekken naar de heilige stad Jeruzalem. Er is nog net geen oorlog, maar we hebben de voorwaarden daartoe gemaakt/~~geschapen~~.

Wat is dat voor vreemde situatie? Sinds wanneer zijn christenen uit op geweld i.p.v. vrede? Hebben wij niet gekozen voor vrede, toen wij ervoor kozen om bij de gemeente van Christus te horen? Hebben wij er niet voor gekozen om met eigen handen de zaak van God verder te helpen in deze wereld? Een wereld die kapot is?

We hebben enige dagen geleden met instemming geluisterd naar het Kerstevangelie. En daarin werden wij aangespoord om hier en nu alles in stelling te brengen, om vrede mogelijk te maken. Om juist nu de voorwaarden te scheppen, die geweld zullen tegengaan.

De keuze die de gemeente van Christus maakt vanuit het evangelie is blijkbaar niet dezelfde als de keuze die de machtigen van deze aarde maken. Natuurlijk kent ook de Schrift het recht op zelfverdediging. Maar als met de bijbel in de hand, moedwillig, geweld mogelijk wordt gemaakt, dan is er iets goed mis. In die situatie wordt met God geen rekening gehouden. God wordt over het hoofd gezien terwijl wij op zoveel plaatsen in de Schrift zien, dat de Naam van God voorop gaat. Dat is immers de inzet van ons gebed, van ons lied van onze klacht: de Naam van God, die ons noemenswaardige schepselen vindt.

In het bevrijdingslied dat we vandaag lezen, Psalm 48, staat ook God voorop:

"Groot is de Here en hoog te loven!"

We kennen dit lied beter dan we ons misschien realiseren. Want ons bekende gezang 444 is gebaseerd op deze Psalm en dat lied begint met: Grote God wij loven U!"

Hier zien we hoe voorzichtig wij te werk moeten gaan met de Naam van God. Niet voor niets spreken de joden nooit de Gods-naam uit, om maar niet in de verleiding te komen deze Naam ijdel te gebruiken. Maar hoe vaak gebeurt het niet, dat wij ergens zo van schrikken, dat we, zonder erbij na te denken, uitroepen: Grote God! Dan gaat weliswaar de Naam van God voorop, maar wel op de verkeerde manier. Want wij kunnen nooit zomaar los de Naam van God gebruiken. God bij de Naam noemen, dat is één, maar daarbij moeten we uitspreken, wat wij willen met deze God of wat Hij voor ons betekent. *De heiligen we:*

"Grote God, . . . wij loven U!" of:

"God, wij danken U." of:

"Here God, ontferm U over ons."

In dit lied van bevrijding gaat God vóór. Waarom? Waar is die God? Wie is Hij dan wel? *De psalmist zegt:*

"Groot is de Heer en hoog te loven,
in de stad van onze God.

Een vreugde voor de ganse aarde is de berg Sion,

God doet zich in zijn paleizen kennen als een vaste burcht/"

En in gezang 444 horen we dat terug: Grote God wij loven U, Heer,

O Sterkste aller sterken." *in beeld*

De kracht van God wordt vaker verbeeld in de stad en in paleizen. Daarom kan onze God indruk maken op de koningen van deze wereld, die met verbazing en ontzetting en met grote angst deze machtige God aanschouwen. Ja zo overweldigend is deze God, dat zij in paniek wegvlugten. Je zou toch wensen, dat God zich vandaag de dag zo liet zien; wat zou de wereld er dan anders uitzien.

En dan zegt vers 8: "Door de oostenwind verbreekt Gij de schepen van Tarsis." Hier gaat het hiet om Tarsis in Spanje, waar we in het N.T. over lezen.

"Tarsis-schepen" is een omschrijving van een zeevloot ten tijde van Salomo, die vanuit het huidige Eilat in zuidelijke richting voer naar Afrika, om vandaar Goud en andere exotische artikelen te halen. En varende in zuidelijke richting kan de oosten-wind een gevaarlijke spelbreker zijn.

Nu daagt het in het oosten (zongen we met Kerst.) En dat zijn niet alleen maar mooie, vertederende woorden. Nee, die God die met de oostenwind de Tarsis-schepen uitelkaar breekt tekent daarmee protest aan tegen de rijkdommen van deze aarde. De zaak van God is niet gedient met goud en exotische artikelen. *Nee,* Goud, wierook en mirre zijn alleēn dān "goed in de ogen des Heren", wanneer mensen elkaar daarmee helpen. Dat betekent heel concreet: een eerlijke verdeling van de rijkdom en van de armoede! Want zolang wij ten onrechte rijk zijn, is hier bij ons geen Rijk van God.

Het kerstevangelie gaat schuil in deze Psalm. In vers 9 staat: "Wat we gehoord hebben zagen we met eigen ogen." Net als de wijzen uit het oosten hebben wij met eigen ogen het kind van Bethlehem gezien. Zoon van God, Koning over deze gebroken wereld. Hem heeft God voor eeuwig bevestigd in ons midden. *Daarmee eindigt* het eertse deel van de Psalm. Tot nu toe ging God voorop, met Zijn macht, met zijn liefde. *Een vast burcht.*

Maar dan in vers 10 komt de mens zelf in beeld. Na God, staan nu "wij" voorop.

"Wij gedenken o God, Uw goedertierenheid!" Gedenken. Dat is niet alleen maar even ergens bij stilstaan. Het is niet het herinneren, dat we doen bij een jaarwisseling. Gedenken is niet alleen maar terugzien.

Wij gedenken, dat is: Wij her-scheppen. Wij nemen deel aan het maken van een nieuwe schepping. Het is een aktiviteit! Instemmen met deze Psalm betekent: In aktie komen en alles in stelling brengen om de zaak van God verder te helpen.

Wat is dan de zaak van God? De psalm speelt het ons in twee kernwoorden uit. In het hebreuws: Chassid en tsaddik! De zaak van God is in de eertse plaats: Chassid: goedertierenheid, dwz. Gods weldaden aan de mens, Zijn liefde, zijn liefde die als een rode draad geregen is door de hele Schrift.

Als het goed is loopt die rode draad ook door ons leven,
door het leven van de gemeente, door het leven van een christen.

Het tweede kernwoord is: Tsaddik, d.i. Gods gerechtigheid.
M.a.w. God is rechtvaardig, zodanig dat alles en iedereen tot
zijn recht kan komen.

Zo staat de Godsnaam niet alleen en staat God niet los van ons.
Nee, God is liefde en recht, en wij zijn daarbij betrokken.

(Aan het eind van het oude jaar zien wij terug op wat dat jaar
ons bracht. Ook in de tegenspoed, in de pijn, in het verdriet van
dat afgelopen jaar laten wij toch het liefst de Naam van God
voorop gaan, als wij bidden: Heer ontferm U toch, over deze gebro-
ken wereld, waarin de vrede maar niet wil uitbreken.)

Naam, Dat kan een mens behoorlijk moedeloos maken, dat de vrede en
het rijk van God maar niet willen doorbreken, zodat alles anders
en mooier en beter zou worden.

Als christen geloven wij, dat wij een heel klein beetje "de
hand van God in deze tijd" zijn, dat wij door de Grote God inge-
schakeld worden bij de bouw van zijn Vrederijk.

Dat betekent dat we (in het jaar dat voor ons ligt) ten allen tijde
de Naam van God voorop zullen laten gaan. Daarmee is bedoeld, dat
het Kerstevangelie niet alleen in deze moderne tijd moet klinken,
niet alleen maar mooie verstaanbare woorden. Nee, als wij het evan-
gelie accepteren, dan accepteren wij ook de consequenties daarvan.
En dat is niet zomaar wat. Dat heeft verstrekkende gevolgen voor
ons leven.

Dat het kind van Bethlehem koning wordt en is over deze wereld
dat betekent, dat alle aardse machten en krachten tot onmachten
gemaakt zijn geworden. Het enige waar wij in deze kapotte wereld
op kunnen bouwen en vertrouwen het enige waaraan wij nog hoop
kunnen ontleen dat is: Chassid en Tsaddik, goedertierenheid en
gerechtigheid, liefde en recht.

Wat betekent dat concreet. Dat betekent heel ~~normaal~~ eenvoudig,
dat wij niet alleen het recht hebben God bij zijn Naam te noemen,
maar daarnaast de plicht om datgene met name te noemen, wat ingaat
tegen het koninkrijk van God. Dan moeten we met name noemen:
Onrecht, armoede, honger, geweld, discriminatie, mishandeling.

Waarom zouden wij ons daarvoor inspannen?

Waarom maar niet in vertrouwen op God en in berusting op Zijn eeuwige Genade verdergaan? De Psalm is ook hier helder en duidelijk: De God van liefde en recht is die God, die ~~niet~~ alleen maar een beroep doet op onze moraal, maar die dag in dag uit, door alle goede en slechte tijden heen met ons meegaat. Zo staat het in het laatste vers: "Tot de dood toe zal Hij ons leiden." → N.T.

Volgens Luther zit het venijn ~~heer~~ in de staart, want hij leest het hebr'euws anders en vertaalt: "Hij zal ons leiden als de jongeling." Wat een enorme hoop ligt daarin bescholen voor onze toekomst, dat God met de jeugd verder wil. Dat er met dood en ouderdom geen einde komt aan de zaak van God. Welk een wereld, waar liefde en recht zegevieren over discriminatie en onrecht.

In een wereld verloren in schuld wordt Gods belofte heerlijk vervuld. Ja. Godzijdank, dat mogen en kunnen we geloven.

Maar alleen in het bewustzijn, dat Christus verschijnt in de wereld, als een koning van liefde en recht. En daar waar wij liefde en recht tot stand brengen, daar is het rijk van God. Een God, die zich niet bindt aan de tijd en niet vastzit aan fouden wroede en minne.

AMEN

Nee, Hij is charist en tsaddik, liefde en recht,
voor eeuwig en altijd.

Als het in de gemeente van Jesus Christus te
doen is om charist en tsaddik, liefde en recht,
dan is nu die beste moeite waard. Want waar
liefde en recht is, daar is het rijk van God.